

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА  
РЕПУБЛИКА СРПСКА  
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ  
БАЊА ЛУКА  
Број: 73 0 Рс 017565 19 Рев  
Бања Лука, 23.10.2019. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Сенада Тице, као предсједника вијећа, Росе Обрадовић и Јадранке Станишић, као чланова вијећа, у правној ствари тужитеља С.М., из К., кога заступа Б.С., адвокат из Б.Л., против тужене Општине К., коју заступа В.К. адвокат из Б., ради заштите права из радног односа, вриједност предмета спора 6.500,00 КМ, одлучујући о ревизији тужитеља против пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 73 0 Рс 017565 19 Рсж 2 од 29.7.2019. године, на сједници одржаној 23.10.2019. године, донио је

## ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Захтјев тужене за накнаду трошкова састава одговора на ревизију, се одбија.

## Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Котор Варошу број 73 0 Рс 017565 19 Рс 4 од 24.4.2019. године, одбијен је захтјев тужитеља да се обавезе тужена да тужитеља врати на рад, на основу решења начелника тужене број: 02-120-26712 од 19.9.2012. године, да га распореди на радно мјесто које одговара његовој стручној спреми и радним способностима и да тужитељу исплати накнаде плата за период, јуни 2013. године до закључно са мартом 2019. године, у мјесечним износима и са законском затезном каматом, као у изреци пресуде и да надлежним Фондовима, на име тужитеља, уплати доприносе пензијско инвалидског и здравственог осигурања и осигурања за случај незапослености и за дјечију заштиту и одбијен је захтјев за накнаду трошкова поступка.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Бањој Луци број 73 0 Рс 017565 19 Рсж 2 од 29.7.2019. године, жалба тужитеља је одбијена и првостепена пресуда потврђена и одбијени су захтјеви тужитеља и туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Тужитељ ревизијом добија другостепену пресуду због повреда одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права и предлаже да ревизијски суд „преиначи одлуку другостепеног суда на начин да одбије жалбу тужене и потврди првостепену пресуду“ и да обавезе тужену да му накнади трошкове поступка.

Тужена у одговору на ревизију предлаже да се ревизија одбије и тужитељ обавезе на накнаду трошкова састава одговора на ревизију у износу од 437,75 КМ.

Иако је тужитељ је у тужби вриједност предмета спора означио у износу од 6.500,00 КМ, с обзиром да побијани дио правоснажне одлуке о одбијању захтјева за исплату накнаде плате за спорни период прелази 30.000,00 КМ (износи 48.887,97 КМ), сагласно одредби члана 237. став 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Српске“, број 58/03 до 61/13, даље: ЗПП), ревизија тужитеља је дозвољена.

Ревизија није основана.

Предмет спора у овој правној ствари је захтјев тужитеља за враћање на рад, на основу решења начелника тужене број: 02-120-26712 од 19.9.2012. године и распоређивање на одговарајуће радно мјесто, за исплату накнаде плата за период, јуни 2013. године до закључно са мартом 2019. године и уплату доприноса.

Расправљајући по тужбеном захтјеву тужитеља првостепени суд је утврдио: да је тужитељ радни однос код тужене засновао на неодређено вријеме, без јавног конкурса, за радно мјесто комунални полицајац, на основу рјешења начелника општине број 02-120-26/12 од 19.9.2012. године; да је рјешењем управне инспекције број 10.2.1-050-1443/12 од 18.1.2013. године, наложено туженој да у року од 8 дана укине рјешење број 02-120-33/12 од 31.8.2012. године којим је тужитељ распоређен на неодређено вријеме на радно мјесто комуналног полицајца, јер је у радни однос примљен, без претходно објављеног јавног конкурса; да је сагласно наведеном рјешењу управне инспекције, рјешењем начелника тужене број 02-126-5/13 од 5.2.2013. године, утврђен престанак радног односа тужитељу код тужене са даном 22.2.2013. године, због незаконитог заснивања радног односа, без јавног конкурса и без провођења процедуре прописане члановима 120. до 122. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Српске", бр. 101/04 до 98/13, даље: ЗЛС); да је рјешењем начелника тужене број 02-126-5-2/13 од 14.03.2013. године, одбијен приговор тужитеља против наведеног рјешења о престанку радног односа; да су рјешењем Одбора за жалбе јединица локалне самоуправе, број 10.5-050-542/13 од 18.4.2013. године поништена рјешења о престанку радног односа од 5.2.2013. године и од 14.03.2013. године и предмет је враћен начелнику општине на поновни поступак; да је у поновном поступку тужена рјешењем број 02-126-5-5/13 од 11.6.2013. године огласила ништавим рјешење о пријему тужитеља у радни однос и да је рјешењем Одбора за жалбе јединица локалне самоуправе број 10.5-050-542-1/13 од 29.7.2013. године, то рјешење поништено; да је новим рјешењем начелника тужене број 02-126-5-8/13 од 20.12.2013. године, поново оглашено ништавим рјешење о пријему у радни однос тужитеља; да је у управном спору, пресудом Округног суда у Бањој Луци број 11 0 У 015790 14 У од 2.6.2014. године, поништено напријед наведено рјешење начелника општине број 02-126-5-5/13 од 11.6.2013. године, а пресудом број 11 0 У 015975 17 У 2 од 19.10.2017. године, поништено је рјешење број 02-126-5-8/13 од 20.12.2013. године; да тужитељ не ради код тужене и не остварује права и обавезе из радног односа од 22.2.2013. године; и да је тужитељ тужбу у овој правној ствари поднио 16.9.2013. године.

Полазећи од утврђења да је приликом заснивања радног односа тужитеља код тужене, изостала законом прописана процедура, пријема у радни однос путем јавног конкурса, првостепени суд је закључио, да незаконито заснован радни однос тужитеља код тужене не ужива правну заштиту, која се тужбеним захтјевом тражи, слиједом чега је захтјев тужитеља одбио као неоснован.

Другостепени суд је прихватио чињенична утврђења и правне закључке првостепеног суда, па је жалбу тужитеља одбио и првостепену пресуду потврдио.

Из стања списка у овом предмету произилази, да је рјешењем управне инспекције број 10.2.1-050-1443/12 од 18.1.2013. године, наложено начелнику Општине Кнежево да у року од 8 дана укине рјешење број 02-120-33/12 од 31.8.2012. године, којим је тужитељ распоређен на неодређено вријеме на радно мјесто комуналног полицајца, јер је примљен у радни однос без проведене законом прописане процедуре, која подразумијева заснивање радног односа по претходно обављеном јавном конкурсном.

Одредбама члана 21. Закона о управној инспекцији ("Службени гласник Републике Српске", број 1/09 и 109/12) је прописано, да су органи, код којих је извршен инспекцијски надзор, обавезни да поступају по рјешењу управног инспектора из члана 18. Закона. Одговорно лице у органу из члана 2. овог Закона, обавезно је да у року од 8 дана од дана истека рока за провођење наложених инспекцијских мјера утврђених рјешењем, обавијести управног инспектора о провођењу наложених инспекцијских мјера и достави доказе о њиховом извршењу. Према одредби члана 22. став 3. Закона о управној инспекцији, о непровођењу управних мјера код контролисаног органа, управни инспектор може обавијестити орган који врши надзор над радом тог органа, а у члану 27. став 1. б) прописане су новчане казне за прекршај јавном предузећу, јавној установи или другој организацији која врши јавно овлаштење, ако не поступи по рјешењу управног инспектора и не изврше наложене управне мјере утврђене рјешењем управног инспектора из члана 21. став 1. овог Закона. У ставу 2. истог члана прописане су новчане казне за одговорно лице у ..., јединицама локалне самоуправе.

Из наведеног произилази, да је начелник Општине К. био у обавези да изврши поменуто рјешење Управне инспекције, јер својом правоснажношћу оно производи правно дејство и веже парнични суд, па о питању о којем је одлучено управним рјешењем, судови не могу одлучивати као претходном питању, у смислу одредаба члана 12. Закона о парничном поступку ("Службени гласник Републике Српске", број 58/03 до 61/13, даље: ЗПП). С обзиром да је тужена поступила по правоснажној одлуци Управне инспекције, на што је била обавезна, правилно су нижестепени судови судили када су одбили захтјев тужитеља за радно правну реинтеграцију тужитеља на основу рјешења тужене број: 02-120-26712 од 19.9.2012. године и за исплату накнаде плате у траженом износу, за спорни период и уплату одговарајућих доприноса на име тужитеља.

Одредбом члана 1. ЗЛС, који је био на снази у вријеме настанка односне правне ситуације, прописано је да се тим законом уређују ..., права, обавезе и одговорности запослених у административној служби јединица локалне самоуправе, а чланом 49. став 2. да се права и обавезе запослених у општинској административној служби остварују у складу са законом и колективним уговором.

Чланом 110. истог закона прописано је да у административној служби јединице локалне самоуправе послове обављају општински, односно градски службеници, технички и помоћни радници. Начин попуњавања радних мјеста у административној служби јединица локалне самоуправе прописан је одредбом члана 119. став 1. ЗЛС, којим је предвиђено, да се упражњено радно мјесто у административној служби јединице локалне самоуправе попуњава путем јавног конкурса. Поступак и садржај конкурса за попуњавање радних мјеста у административној служби јединица локалне самоуправе, прописан је чланом 120. ЗЛС

Довођењем у међусобни однос одредбе члана 110. и члана 119. став 1. ЗЛС, несумњиво је да се институт јавног конкурса има примјенити приликом попуњавања свих радних мјеста у административној служби и при запошљавању свих категорија радника у тој служби јединица локалне самоуправе. Другачијим тумачењем ових одредаба била би нарушена уставна начела равноправности свих грађана и члана 33. Устава Републике Српске, према којима грађани имају право да учествују у обављању јавних послова и да под једнаким условима буду примљени у јавну службу, те члана 39. став 3. Устава, према коме је свако слободан у избору занимања и запослења и под једнаким условима му је доступно радно мјесто и функција.

По оцјени овога суда, правилно је схватање другостепеног суда у погледу правног значаја, на исход овога спора, пресуде Округног суда у Бањој Луци број 11 0 У 015790 14 У од 2.6.2014. године о поништењу напријед наведеног рјешења начелника тужене број 02-126-5-5/13 од 11.6.2013. године и пресуде истог суда број 11 0 У 015975 17 У 2 од 19.10.2017. године, о поништењу рјешења начелника тужене број 02-126-5-8/13 од 20.12.2013. године. Из тих одлука произлази да су донесене из разлога што се ради о рјешењима која се односе на заснивање радног односа, а не рјешењима донесеном у управном поступку, тако да се испитивању законитости тих рјешења начелника Општине К. пришло са формалног становишта правне природе акта, док се суд у управном спору није упуштао у оцјену законитости самог престанка радног односа тужитеља.

Стога су нижестепени судови имали обавезу, с обзиром на постављени тужбени захтјев, да у виду претходног питања цијене, да ли је тужитељ код тужене засновао радни однос у складу са законом или није, од чега зависи основаност постављеног тужбеног захтјева.

Супротно наводима ревизије, другостепени суд је за своју одлуку дао јасно и разложно образложење, чиме је искључена произвољност у погледу примјене материјалног права.

Тужитељ у ревизији износи хронолошки слијед поступња тужене у вези његовог радно правног статуса, након доношења поменутог рјешења тужене од 19.9.2012. године о пријему тужитеља у радни однос, које наводе су (с обзиром да су истицани и током поступка), имали у виду нижестепени судови и о чему су у својим одлукама дали довољне и ваљане разлоге, које као правилне, прихвата и овај суд.

Како је побијана пресуда подударна са схватањем овог ревизионог суда у истој врсти спора и у погледу истих правних питања која су се, као спорна указала и у овој правној ствари – израженим у пресуди број 73 0 Рс 017465 18 Рев од 29.8.2018. године (у правној ствари тужитеља Станимира Бјелошевића из Кнежева, против тужене Општине К.) и у пресуди број 73 0 Рс 017522 18 Рев од 24.1.2019. године (у правној ствари тужитеља Г.В. из К., против тужене Општине К.), без значаја је позивање у ревизији на другостепене одлуке суда у тим предметима, за исход овога спора.

С обзиром на разлоге садржане у образложењу ове пресуде, остали наводи ревизије, нису од утицаја на законитост и правилност побијане пресуде.

Одбијен је захтјев тужене за накнаду трошкова састава одговора на ревизију у износу у износу од 437,75 КМ, јер ова радња није утицала на одлуку по ревизији (члан 387. став 1. ЗПП).

Предсједник вијећа  
Сенад Тица

За тачност отправка овјерава  
Руководилац судске писарне  
Амила Подрашчић